

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/86

KARAR NO : 1987/89

ÖZET: Asker kişi olmayan ve askerî suç kapsamına girmeyen bir suç işleyen kişi aleyhine açılan davada adlî yargı yerinin görevli olduğu hk.

Tck. 210, 227

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Fehmi Bayram

O L A Y : Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın Balıkesir ve Bandırma Jet Üsleri ve Askerî Havaalanları için gece uçuşlarını kolaylaştırıcı nitelik taşıyan "yanar-döner lamba" sisteminin acil hareket ihtiyacı nedeniyle alımına karar verildiği, bu cümleden olarak yapılan alım faaliyetleri sırasında Hava İstihkam Kıdemli Binbaşı Nuri Yücedağın irtikaba nakıs teşebbüs, sivil sanık Fehmi Bayramın ise irtikaba nakıs teşebbüse iştirak suçunu işledikleri ileri sürülerek Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 9.12.1986 günlü, 1986/344-554 sayılı iddianamesi ile sanık Nuri Yücedağ'ın eylemine uyan TCK.nun 210/1., 227/son. sivil sanık Fehmi Bayram'ın eylemine uyan TCK.nun 210/1., 227/son. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 2.4.1987 gününde, 1987/46-130 sayılı ile; asker kişi olan sanık Binbaşı Nuri Yücedağ'ın beraatine, öteki sivil sanık Fehmi Bayram'ın ise suçunun, irtikaba nakıs teşebbüse iştirak suçu değil, dolandırıcılığa nakıs teşebbüs olabileceği, Askerî Ceza Kanununda böyle bir suç olmadığı gibi, sanığın da asker kişi bulunmadığı, asker kişi olan sanığın beraatine karar verilmekle, sivil sanık Fehmi Bayram'ın askerî mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginde kesildiği ve bu durumda suçun askerî mahkemenin görevine değil adlî yargı yerinin görevine girdiği ileri sürülerek, mahkemelerinin görevsizliğine ve sanığın TCK.nun 503/1. maddesine göre yargılanmak üzere dosyanın tefrik edilerek Ankara Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş, karar temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi; 2.7.1987 gününde, 1987/455-317 sayılı ile; askerî mahkemelerin ağır ceza mahkemesi muadili olduğu, yüksek dereceli mahkemece muhakeme yapıldıktan sonra davanın daha alt derecede bir mahkemenin görevine girdiğinden bahisle dosyanın alt derece mahkemesine gönderilemeyeceği, bu itibarla davada mahkemelerinin görevsiz olduğu ve dosyanın görev uyuşmazlığı nedeniyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiğine karar vermiştir.

Böylece, adlî ve askerî yargı yerlerince verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Ankara C. Savcılığı'nın 16.9.1987 günlü, 44-321 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

...../.....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Casim Yılmaz, Dr. Önder Ayhan, Ersin Eserol ve Duran Dinçer'in katılmaları ile yaptığı 19.10.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimisi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Paik Yıldız'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sivil kişi olan sanığa atılı suç; asker kişi olan ve askerî mahkemede be-
raat eden başka bir sanığın irtikaba eksik teşebbüs suçuna fer'an iştirak suçu
olup, yapılan yargılama sonunda suçun vasfı dolandırıcılığa eksik teşebbüs olarak
değişmiştir. Görev uyuşmazlığı; sivil kişi olan sanığın bu suçundan dolayı yargılama
yapacak merciinin adli veya askerî yargı mercilerinden hangisi olacağı hususundan
kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi askerî suç, Askerî Ceza Kanununda yazılı olan veyahut bu
kanun tarafından TCK.nuna açıkca atıfta bulunulan suçlardır.

Öte yandan 353 sayılı Kanunun 9. maddesine göre askerî mahkemeler, kanunlar-
da aksi yazılı olmadıkça, asker kişilerin askerî olan suçları ile, bunların asker
kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile il-
gili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler.

Öte yandan asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları aynı
Kanunun 11. maddesinde yazılı bulunan suçların işlenmesi halinde mümkündür.

İncelenen dosya içeriğine göre; sanığın sivil kişi olduğu, atılı suçun ise
yukarıda tanımlı yapılan askerî suç kapsamına girmediği, sonuç olarak askerî bir suç
olmadığı gibi 353 sayılı Kanunun 11. maddesinde yazılı suçlardan da bulunmadığı
anlaşılmaktadır.

Bu itibarla 353 sayılı Kanunun 9. ve 11. maddesindeki koşullar gerçekleş-
mediğinden davada adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Ankara 4.
Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2.7.1987 günlü, 1987/455-317 sayılı görevsizlik kararı-
nın kaldırılmasına karar verilmiştir.

...../.....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2.7.1987 günlü, 1987/455-317 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Casim Yılmaz

Üye
Dr.Önder Ayhan

Üye
Erain Eserol

Üye
Duran Dinçer

Bu kararın Resmi gazete'de
yayımlı olduğu...

Başkan

1/ç